

2.17 Kjemikalier

Kjemiske produkter er eksempelvis whitesprit, maling, desinfeksjonsmidler, beisemidler, bremsevæske osv. De tre viktigste eksponeringsveiene er innånding, hud og svelg. Bruk av kjemiske stoffer kan gi eksem, allergi eller skader på indre organer. Etsende stoffer kan gi øyeblikkelig skade hvis de kommer i kontakt med øyne eller bar hud. Andre stoffer kan være giftige eller kreftfremkallende. Produktdatablad skrevet på norsk skal være tilgjengelig på byggeplassen.

Alle som arbeider med helsefarlige stoffer skal kjenne risikoen ved bruk av stoffene og hvordan skader kan unngås.

I henhold til arbeidsmiljøloven har arbeidstakeren plikt til å bruke personlig verneutstyr dersom et forsvarlig arbeidsmiljø ikke kan oppnås på annen måte:

- Hansker
- Øynevern
- Filtermaske

Håndtering og oppbevaring av kjemikalier

Kjemikalier skal håndteres og oppbevares på en fullt forsvarlig måte slik at helseskader, brann, eksplosjon og andre ulykker unngås.

Chemikalai darbo vietoje

Chemikalai darbo vietoje, tai pavyzdziui Whitespirit, dazai, dezinfekcijos priemonės, dazyves, skiedikliai ir t.t. Trys pagrindiniai apsinuodijimo budai yra ikvepiant, per oda ir praryjus. Cheminiu medžiagu naudojimas gali sukelti egzema, alergija, pazeisti vidinius organus. Edancios medžiagos gali is karto pazeisti akis ar oda. Kitos medžiagos gali buti nuodingos arba didinanacios vezio rizika. Visu cheminiu medžiagu informacines lenteles turi buti prieinamas darbo vietoje.

Visi dirbantys sy sveikatai pavojingomis medžiagomis turi buti susipazine su rizika ir kaip jos invengti.

Remiantis Norvegojos darbo saugos istatymu darbuotojas privalo naudoti asmenines apsaugines darbo priemones, jei tinkama darbo aplinka negali buti pasiekiamė kitu budu:

- Pirstines
- Apsauginiai akiniai
- Kaukes kvepavimo takams

Chemikalai turi buti naudojami ir saugomi tinkamu budu, tikslu kuo labiau isvengti zalos

sveikatai, aplinkai, siekiant išvengti gaisro ir sproginimo pavojaus.

Ką tai reiškia?

Turi slėgio veikiamų dujų, kaitinant gali sprogti.

Turi atšaldytų dujų, gali sukelti kriogeninius nušalimus arba pažeidimus.

Kur pasitaiko (pavyzdžiai)

Dujų talpyklose.

Atsargumo frazių pavyzdžiai

Saugoti nuo saulės šviesos.

Mūvėti nuo šalčio izoliuojančias pirštines / naudoti veido skydelį / akių apsaugos priemones.

Nedelsiant kreiptis į gydytoją.

Ką tai reiškia?

Nestabili sprogstamoji medžiaga.

Sprogios medžiagos, kelia masinio sproginimo pavojų.

Sprogios medžiagos, kelia didelį išsivaidymo pavojų.

Sprogios medžiagos, kelia gaisro, sproginimo arba išsivaidymo pavojų.

Per gaisrą gali sukelti masinį sproginimą.

Kur pasitaiko (pavyzdžiai)

Fejerverkai, amunicija.

Atsargumo frazių pavyzdžiai

Prieš naudojimą gauti specialias instrukcijas.

Nenaudoti, jeigu neperskaityti ar nesuprasti visi saugos įspėjimai.

Laikyti atokiau nuo šilumos šaltinių / žiežirbų / atviros liepsnos / karštų paviršių. –

Nerūkyti.

Mūvėti apsaugines pirštines / dėvėti apsauginius drabužius / naudoti akių (veido) apsaugos priemones.

Naudoti reikalaujamas asmenines apsaugos priemones.

Sproginimo pavojus gaisro atveju.

Ką tai reiškia?

Gali sukelti arba padidinti gaisrą, oksidatorius.

Gali sukelti gaisrą arba sprogimą, stiprus oksidatorius.

Kur pasitaiko (pavyzdžiai)

Balikliuose, medicininės paskirties deguonyje.

Atsargumo frazių pavyzdžiai

Laikyti atokiau nuo šilumos šaltinių / žiežirbų / atviros liepsnos / karštų paviršių.
– Nerūkyti.

Mūvėti apsaugines pirštines / dėvėti apsauginius drabužius / naudoti akių (veido) apsaugos priemones.

Prieš nuvelkant užterštus drabužius, nedelsiant juos ir odą nuplauti dideliu kiekiu vandens.

Ką tai reiškia?

Ypač degios dujos.

Degios dujos.

Ypač degus aerozolis.

Degus aerozolis.

Labai degūs skystis ir garai.

Degūs skystis ir garai.

Deği kietoji medžiaga.

Kur pasitaiko (pavyzdžiai)

Žibale, benzine, nagų lako valikliuose.

Atsargumo frazių pavyzdžiai

Nepurkšti į atvirą liepsną arba kitus degimo šaltinius.

Laikyti atokiau nuo šilumos šaltinių / žiežirbų / atviros liepsnos / karštų paviršių. –

Nerūkyti.

Talpyklą laikyti sandariai uždarytą.

Laikyti vėsioje vietoje.

Saugoti nuo saulės šviesos.

Ką tai reiškia?

Gali ėsdinti metalus.

Smarkiai nudegina odą ir pažeidžia akis.

Kur pasitaiko (pavyzdžiai)

Kanalizacijos valikliuose, acto rūgštyje, hidrochloro rūgštyje, amoniake.

Atsargumo frazių pavyzdžiai

Neįkvėpti dulkių / dūmų / dujų / rūko / garų / aerozolio.

Po naudojimo kruopščiai nuplauti.

Mūvėti apsaugines pirštines / dėvėti apsauginius drabužius / naudoti akių (veido) apsaugos priemones.

Laikyti užrakintą.

Laikyti tik originalioje pakuotėje.

Ką tai reiškia?

Gali dirginti kvėpavimo takus.

Gali sukelti mieguistumą arba galvos svaigimą.

Gali sukelti alerginę odos reakciją.

Sukelia smarkų akių dirginimą.

Dirgina odą.

Kenksminga prarijus.

Kenksminga susilietus su oda.

Kenksminga įkvėpus.

Kenkia visuomenės sveikatai ir aplinkai, nes naikina ozono sluoksnį viršutinėje atmosferoje.

Kur pasitaiko (pavyzdžiai)

Skalbinių plovikliuose, tualetų valikliuose, aušinimo skystyje.

Atsargumo frazių pavyzdžiai

Stengtis neįkvėpti dulkių / dūmų / dujų / rūko / garų / aerozolio.

Naudoti tik lauke arba gerai vėdinamoje patalpoje.

Įkvėpus: išnešti nukentėjusįjį į gryną orą; jam būtina ramybė ir padėtis, leidžianti laisvai kvėpuoti.

Prarijus: pasijutus blogai, skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją.

Mūvėti apsaugines pirštines / dėvėti apsauginius drabužius / naudoti akių (veido) apsaugos priemones.

Patekus ant odos: nuplauti dideliu kiekiu muilo ir vandens. Patekus į akis: kelias minutes atsargiai plauti vandeniu. Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie nešiojami ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis.

Naudojant šį produktą, nevalgyti, negerti ir nerūkyti.

Ką tai reiškia?

Mirtina prarijus.

Mirtina susilietus su oda.

Mirtina įkvėpus.

Toksiška prarijus.

Toksiška susilietus su oda.

Toksiška įkvėpus.

Kur pasitaiko (pavyzdžiai)

Pesticiduose, biociduose, metanolyje.

Atsargumo frazių pavyzdžiai

Po naudojimo kruopščiai nuplauti.

Naudojant šį produktą, nevalgyti, negerti ir nerūkyti.

Prarijus: nedelsiant skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją.

Išskalauti burną.

Laikyti uždaroje talpykloje.

Saugotis, kad nepatektų į akis, ant odos ar drabužių.

Mūvėti apsaugines pirštines / dėvėti apsauginius drabužius / naudoti akių (veido) apsaugos priemones.

Patekus ant odos: atsargiai nuplauti dideliu kiekiu muilo ir vandens.

Nedelsiant nuvilkti / pašalinti visus užterštus drabužius.

Užterštus drabužius išskalbti prieš juos apsivelkant.

Neįkvėpti dulkių / dūmų / dujų / rūko / garų / aerozolio.

Naudoti tik lauke arba gerai vėdinamoje patalpoje.

Naudoti kvėpavimo takų apsaugos priemones.

Įkvėpus: išnešti nukentėjusį į gryną orą; jam būtina ramybė ir padėtis, leidžianti laisvai kvėpuoti.

Laikyti užrakintą.

Ką tai reiškia?

Prarijus ir patekus į kvėpavimo takus, gali sukelti mirtį.

Kenkia organams.

Gali pakenkti organams.

Gali pakenkti vaisingumui arba negimusiam vaikui.

Įtariama, kad kenkia vaisingumui arba negimusiam vaikui.

Gali sukelti vėžį.

Įtariama, kad sukelia vėžį.

Gali sukelti genetinius defektus.

Įtariama, kad gali sukelti genetinius defektus.

Įkvėpus gali sukelti alerginę reakciją, astmos simptomus arba apsunkinti kvėpavimą.

Kur pasitaiko (pavyzdžiai)

Terpentine, benzine, žibale.

Atsargumo frazių pavyzdžiai

Prarijus: nedelsiant skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją.

NESKATINTI vėmimo.

Laikyti užrakintą.

Neįkvėpti dulkių / dūmų / dujų / garų / aerozolio.

Po naudojimo kruopščiai nuplauti.

Naudojant šį produktą, nevalgyti, negerti ir nerūkyti.

Pasijutus blogai, kreiptis į gydytoją.

Esant sąlyčiui: skambinti į APSINUODIJIMŲ KONTROLĖS IR INFORMACIJOS BIURĄ arba kreiptis į gydytoją.

Prieš naudojimą gauti specialias instrukcijas.

Nenaudoti, jeigu neperskaityti ar nesuprasti visi saugos įspėjimai.

Naudoti reikalaujamas asmenines apsaugos priemones.

Esant sąlyčiui arba jei numanomas sąlytis, kreiptis į gydytoją.

Stengtis neįkvėpti dulkių / dūmų / dujų / garų / aerozolio.

Esant nepakankamam vėdinimui, naudoti kvėpavimo takų apsaugos priemones.

Įkvėpus: jeigu nukentėjusiajam sunku kvėpuoti, išnešti jį į gryną orą; jam būtina ramybė ir padėtis, leidžianti laisvai kvėpuoti.